

"Dr. Jesús Isamat i Vila" *

J. A. SALVÀ
(ACADÈMIC NUMERARI)

El meu company Dr. SAN MARTÍN CASAMADA, parlarà del Dr. JESÚS ISAMAT en el seu aspecte de professor de Farmàcia i Acadèmic de la mateixa branca. Jo vull dedicar el meu breu parlament a glossar un aspecte molt important de la vida del Dr. ISAMAT, com fou la seva relació amb la professió mèdica a través de les funcions de farmacèutic d'hospital que exercí amb dedicació i competència durant tants anys.

Vaig conèixer el Dr. ISAMAT, l'any 1935, en començar els meus estudis de Medicina a la Facultat del carrer de Casanova (el curs comú es feia a la Universitat). En el corredor del soterrani, hi havia una placa esmaltada en blau que deia "FARMACIA. Dr. ISAMAT" i un dia me'l presentà el meu parent Dr. VICENÇ CARULLA I RIERA. Després de la guerra, vaig tenir-hi més contacte, ja que essent alumne intern de Farmacologia, les relacions amb la farmàcia sovintejaren més, atesa la participació del Dr. ISAMAT en l'ensenyament pràctic.

El Dr. ISAMAT arribà a la Farmàcia de l'Hospital Clínic tot just acabada la carrera, l'any 1918, quan tenia 23 anys. L'anterior farmacèutic, Dr. SOLER i BATLLE, Catedràtic de Farmàcia Galènica, a qui corresponia la titularitat, hi renuncià, la qual cosa permeté el nomenament del Dr. ISAMAT per Reial Ordre de 31 de juliol de 1918. El nomenament es féu previ concurs de mèrits i la Facultat de Farmàcia, claustre al qual corresponia el lloc de Farmacèutic de l'Hospital Clínic de la Facultat de Medicina, abonà decididament el Dr. ISAMAT. Durant sis anys, el Dr. ISAMAT treballà sense retribució a la Farmàcia de l'Hospital Clínic, i no fou fins al 1924 que la Molt Il·lustre Junta Administrativa de l'Hospital acordà concedir-li una modesta gratificació mensual, que el 1945 en convertir-se l'Hospital en "Clínic y Provincial" fou refrendada per la Direcció General de Sanitat.

La permanència del Dr. ISAMAT a la Farmàcia de l'Hospital Clínic fou llarga, ja que es jubilà l'any 65, que significa un període de 47 anys d'activitat continuada. Això li permeté desenvolupar una tasca important que convertí la vella farmàcia hospitalària, de regust decimonònic, en una farmàcia hospitalària moderna. Ara que tothom considera la farmàcia hospitalària com una especialitat concreta i necessària, cal valorar l'esforç que representà canviar la forma de treball i donar a la farmàcia de l'hospital la dignitat i nivell científic que mereixia.

El Dr. ISAMAT començà per sistematitzar l'anàlisi de les primeres matèries, un pas que garantia la qualitat de les fórmules magistrals aleshores nombroses. Introduí el control de les substàncies ingressades i de les pre-

* Sessió del dia 22-III-81.

paracions sortides de la farmàcia, mitjançant els corresponents llibres. Per tal de facilitar les terapèutiques demanades pels clínics, començà l'elaboració de formes farmacèutiques a escala semi-industrial. Naturalment, la part més important fou la preparació pròpia a la farmàcia del Dr. ISAMAT. Fins i tot quan un medicament era novetat, com ho fou l'Orosanil (tiosulfat d'or i sodi), la farmàcia de l'Hospital el preparava per posar-lo a la disposició dels metges. Els progressos en la terapèutica es reflectiren en l'evolució de la farmàcia del Dr. ISAMAT, que en tot moment mantingué un nivell tècnic remarcable. Recordo, per exemple, els treballs per a l'obtenció de solucions sense pirògens, de les quals fou pioner a Barcelona el meu mestre VALDECASAS —director del Servei de transfusions—, i que el Dr. ISAMAT traslladà als sèrums que fabricava la seva farmàcia.

El Dr. ISAMAT contribuí, en col·laboració amb el Dr. SAN MARTÍN CASAMADA, a la fundació de l'Associació Nacional de Farmacèutics d'Hospital, de la qual fou durant molts anys vocal per Catalunya i Balears. La farmàcia hospitalària té un gran deute amb la memòria del Dr. ISAMAT, que fou un dels primers a potenciar i dignificar el paper del farmacèutic —molt subaltern abans— dintre de l'hospital modern.

Un aspecte que no podem oblidar és el de la participació del Dr. ISAMAT i la seva farmàcia a l'ensenyament de la farmacologia i terapèutica. Recordo que l'any que vaig estudiar la farmacologia, tot just després de la guerra civil, el Dr. ISAMAT ens féu unes pràctiques en què es mostraven les diferents formes farmacèutiques —supositoris, injectables, comprimits, etcètera— i se'ns explicaven els mètodes d'obtenció. Jo encara vaig conèixer el sistema de fer píndoles amb extrems tous.

El 22 de febrer de 1948, el Dr. ISAMAT ingressà amb tots els honors a la Reial Acadèmia de Medicina, jove encara per aquest esdeveniment, ja que tan sols comptava 53 anys d'edat. Fins als últims temps, i mentre la salut li ho permeté, el Dr. ISAMAT fou un acadèmic complidor i competent. Sempre tingué un tracte excellent amb els seus companys, i encara que no ens vèiem gaire sovint, el trobava a diferents llocs, on sempre em saludava amb la seva proverbial cordialitat. El recordo com un bon company i un bon amic. Amb aquest record crec que li reto l'homenatge que es mereix com a home, com a farmacèutic d'hospital, com a docent de medicina i farmàcia i com a volgut acadèmic que pel decurs inexorable dels anys en ha deixat. Descansi en pau.

"Dr. D. Jesús Isamat Vila"

por el Prof. Dr. R. SAN MARTÍN
(ACADÉMICO NUMERARIO)

El profesor JESÚS ISAMAT VILA, nuestro inolvidable compañero en esta Real Academia de Medicina, fue un claro ejemplo de dedicación y amor a la docencia en un centro universitario, la Facultad de Farmacia de Barcelona, en la que entró como estudiante en el año 1914, para abandonarla como profesor Adjunto jubilado en el año 1965. Es decir, vivió en la Facultad cincuenta y un años.